

LETO XII.

ZVEZEK 3.

Vrli Slovenol: Prava vera bodi
vam luč, materni jezik bodi vam
ključ do zveličanske narodne
omike. A. M. Slomšek.

NAŠ DOM

GLASILO
SLOVENSKE MLADINE.

MARIBOR, 1912
CIRILOVA TISKARNA.

Vsebina 3. zvezka:

Pouk.	Stran	Društveni glasnik:	Stran
Ustavoznanstvo	33	Hoče	43
Zabava:		Sv. Martin pod Vurbergom	43
Cilj	35	Vurberg	43
V zimi	38	Konjice	44
Razgled po svetu.	39	Sv. Lovrenc na Dr. p.	46
Orli:		Škale	46
Središče	39	Radgona	46
Dekliški vrtec:		Cornja Radgona	46
Tabernakelj — naša sreča	40	Iz Gradca	48
Cvetlica veselja	41	Trst	48
Dekleta, delajmo za Slovensko Stražo	42		
Prijateljica ljubezni	43	Drobtinice:	
		Iz vojaških let	48
		Nove knjige.	
		Mala pevka	48

Naš Dom izhaja 1. in 15. vsakega meseca ter stane na leto 2 K, na pol leta 1 K, na četrt leta 50 h. — Uredništvo in upravljanje je v Cirilovi tiskarni, Koroške ulice 5, Maribor. — Sklep uredništva 28. januarja 1912.

Zavod sv. Marte v Trstu

ulica S. Francesco št. 15, I. nadstr.

sprejema brezposelna dekleta pod streho in posreduje za službe. Rafaelov odsek Marijine družbe sprejema dekleta na kolodvoru in jih vodi v zavod. Zavod vzdržuje in nadzoruje zveza »Marijin dom«.

: Za izdelovanje suhih šopkov in vencev vsake vrste, za oltarne okraske, šopke za svatbe, birme, nove maše i. t. d. se priporoča TEREZIJA MLINARIČ, Celje, Gosposka ulica 30.

Knjižnica S. K. S. Z. v Mariboru, Koroška cesta št. 5, nudi svojim čitateljem najboljše spise slovenske književnosti. Odprta je ob četrtkih od 4.—6. ure zvečer, in ob nedeljah od 8.—10. ure predpoldan. Prosimo pa, da cenjeni čitatelji tudi knjige redno vračajo, da prihranijo sebi in nam stroške opominjevanja.

== NAS DOM ==

Štev. 3.

V Mariboru, 1. februarja 1912.

XII. letnik.

Pouk.

Ustavoznanstvo.¹

Naša država ima sedaj konstitucionalni (ustavni) način vladanja na dualistični (to je dve državni polovici, Avstrijska in Ogrska) podlagi, ker je razdeljena v dva enakopravna dela; vsak del ima svojo posebno ustavo in upravo.

I. Obče pravice in dolžnosti avstrijskih državljanov:

Vsak državljan ima pravico in dolžnost, to je, on sme nekaj od države zahtevati, a tudi mora državi nekaj dati.

Pravice in dolžnosti državljanov določujejo državni temeljni zakoni (Staatsgrundgesetze), ki so bili razglašeni dne 21. decembra 1867 in jih je šest. Tretji izmed njih govori

A. o občih državljanskih pravicah.

1. Pred zakonom so vsi državljani enaki.

2. Vsakdo postane lahko državni uradnik, če za to prosi in ima za to potrebno omiko in zmožnost.

3. V avstrijski državi se sme seliti vsak državljan iz kraja v kraj, kakor se mu zljubi.

Ne smejo se pa izseljevati v inozemstvo oni moški, ki še niso prosti vojašchine.

4. Lastnina je nedotakljiva. Ekspropriacija (razlastitev) proti posestnikovim volji je dovoljena samo v slučajih, ki jih določa zakon, n. pr. za časa vojne, za železnice, ceste, mostove, vodovode itd.

5. Vsak državljan se naseli lahko v kateremkoli kraju avstrijske države.

6. Vsako podložništvo in tlačanstvo je za vedno odpravljeno.

7. Osebna svoboda je vsem zajamčena. Državljan se sme zapreti le v slučaju, ako ga zasačiš pri zločinu ali vsled sodnijskega ukaza.

8. Hišna pravica je nedotakljiva. Nihče ne sme prodirati v naše stanovanje ali v njem bivati proti naši volji; hišna preiskava se vrši le po sodnijskem naročilu.

9. Pisma ne sme brez dovoljenja nihče odpreti, nihče brati.

10. Vsak državljan ima pravico, vlagati prošnje (ima peticijsko pravico) na vlado in javne zastope, vendar prošnje ne sme izročiti več kakor 10 oseb, počiše se jih seveda lahko več.

11. Avstrijski državljani imajo pravico, sklicevati shode, zborovati in ustanavljati društva, vendar določajo te pravice še posebne postave.

12. Vsakdo sme izraziti svoje mnenje o kakšni stvari v besedi ali v tisku, dokler to mnenje ne škoduje javnemu redu.

13. Vsakomur je prosto živeti po svoji veri in po svoji vesti, če ga to ne ovira pri izvrševanju njegovih dolžnosti.

14. Vsaka postavno priznana cerkev ali verska družba ima pravico do skupne in javne službe božje. Postavno priznane vere v Avstriji so: katoličani rimskega, grškega in armenskega obreda, pravoslavni in staroverci, starokatoličani, to je tisti, ki so se leta 1870, ločili od katoliške cerkve in si dali ime „starokatoličani“, luterani augsburške in helvetske veroizpovedi (kalvinci), unitarci, armensko-gregorijanska cerkev, judje, in odkar je priključena Bosna, tudi mohamedanci.

15. Znanstvo je slobodno in sloboden je uk znanstva.

¹ Prim. Zgodovinska učna snov za ljudske šole. Izdala Slovenska Solska Matica. Snop. 6, str. 667 i. d.

16. Vsakdo si sme izbrati po svoji volji svoj poklic.

17. Vsi narodi naše države uživajo enake pravice, to je, so enakopravni. Država priznava enakopravnost vseh deželnih jezikov v šoli, uradu in javnem življenju (par. 19). V deželah, kjer je več jezikov, morajo biti šole tako urejene, da se vsak lahko izobrazi v svojem jeziku. Ta postava je žal le na papirju.

B. O dolžnostih.

1. Vsak državljani bodi pokoren zakonom.

2. Vsakdo bodi zvest in pokoren svojemu cesarju.

3. Vsak državljani mora plačevati predpisane davke.

4. Vsakega državljanu dolžnost je, da zastavi v sili svoje življenje za cesarja in domovino.

Vojna dolžnost traja 12 let in se začne z 21. letom. Končno pa je še treba v črni vojni služiti do 42. leta.

II. V l a d a.

Na čelu avstro-ogrske države stoji cesar (za Ogrsko kralj). Njegova oseba je nedotakljiva, za svoje dejanje ni odgovorna nikomur. Cesar je najvišji poveljnik naše vojske, on določa o vojni in miru, zastopa našo državo proti drugim državam. V cesarjevemu imenu razglašajo sodišča razsodbe, ž njegovo podobo se kuje naš denar. Vsak zakon, ki ga skleneta avstrijska in ogrska zbornica, mora cesar odobriti in podpisati (sankcionirati); potem je še le zakon veljaven. Da se zakoni izvršujejo, nad tem čuva on, ker je pa to delo ogromno, odstopil je to pravico raznim vladnim možem, to je ministrom. Ti oskrbujejo vladu v njegovem imenu in imajo natančno določen delokrog (resort).

Vsak minister s svojimi uradniki tvori eno ministerstvo. Ministerstva, ki oskrbujejo vladna opravila dežel avstrijske polovice, se imenujejo „vlada avstrijskih dežel“, zopet druga ministerstva oskrbujejo opravila dežel ogrskih, to je „vlada ogrskih dežel“.

A. Vlada avstrijskih dežel.

Semkaj spadajo:

1. Ministerstvo notranjih zadev, ki skrbi za politično upravo dežel. Ono določuje domovinsko in državljansko pravico, nadzoruje seznam rojstva, poroke, smrti posameznih državljanov, skrbi za javno varnost, nadzoruje družva in shode, skrbi za ugodne zdravstvene razmere in nadzoruje občinske in okrajne zastope, da ne prekoračijo svojega delokroga.

V vsaki deželi je nameščen cesarjev namestnik ali deželni predsednik, ki čuva, da se v posameznih občinah pravično upravlja. Temu pomagajo okrajni glavarji in drugi uradniki.

2. Ministerstvo za uk in bogočastje skrbi za cerkev in šole avstrijskih dežel.

3. Pravosodno ali justično ministerstvo. Temu ministerstvu so podrejena razna sodišča v naši državi. Sodnije se delijo v tri stopnje ali inštanace.

Sodišča prve inštanace so: okrajna sodišča, ki sodijo le o manjših prestopkih; druge inštanace: okrožna in deželna; tretje inštanace: višja deželna sodišča (n. pr. v. Građu). Sodišče najvišje inštanace pa je najvišji kasijski sodni dvor na Dunaju.

4. Finančno ministerstvo oskrbuje dohodke in stroške vseh avstrijskih dežel, pobira davke po svojih uradnikih (davkarije) in prodaja sol in tobak (to je monopol).

5. Trgovsko ministerstvo pospešuje trgovstvo in industrijo, sem spadajo: pošta, brzojav, telefon, vodne ceste.

6. Železniško ministerstvo oskrbuje in nadzoruje železnice.

7. Poljedelsko ministerstvo pospešuje kmetijstvo, nadzoruje državna posestva, kmetijske in gozdarske šole.

8. Ministerstvo za deželno brambo oskrbuje deželno brambo, črno vojno in žendarmerijo.

9. Ministerstvo javnih del ima na skrbi regulacijo vod, gradnjo cest in mostov, rudnike in rudniške (montaniščne) šole ter obrtništvo.

Razen teh je nekaj ministerstev brez natančno določenega področja (ministri brez portfelja).

B. Vlada ogrskih dežel.

Cesarjev, oziroma kraljev namestnik na Ogrskem bi imel biti „palatin“, a to mesto ni popolneno, ampak vlado tvori kakor pri nas ministerstvo, ki je razdeljeno slično kakor pri nas in šteje 9 ministrov. Kot nekaj posebnega je ministerstvo za Hrvaško in Slavonijo, ki posreduje med ogrskim ministerstvom in hrvaško deželno vlado, ter ministerstvo na najvišjem dvoru na Dunaju, ki posreduje med vladarjem in ogrskim ministerstvom. Hrvaška in Slavonija imata svojo lastno deželno upravo in sodstvo. Na čelu tema kraljevinama je ban, katerega imenuje kralj na predlog ogrskega ministerskega predsednika.

C. Skupna vlada (Reichsministerium) oskrbuje zadeve vse države.

Semkaj spada:

1. ministerstvo vnanjih zadev, ki zastopa našo državo pri tujih državah, skrbi za dobro sporazumljenje z istimi ter da se v tujini bivajočim avstrijskim državljanom ne godi kaka krivi-

ca. Zato ima naša država pri vsakem tujem dvoru svojega poslanika in v vsakem večjem tujem mestu svojega konzula, ki pazi, da se našemu trgovstvu ne godi na tujem krivica.

2. Vojno ministerstvo skrbi za vse vojaške zadeve skupne države, izvzema deželno brambo in črno vojsko.

3. Ministerstvo državnih financ oskrbuje skupne denarne izdatke in dohodke vse države.

Stroški se krijejo s carino in z doneski, ki jih plačujejo avstrijske in ogrske dežele.

Skupno državno ministerstvo je odgovorno delegacijam in ima svoj sedež na Dunaju. V delegacije voli avstrijski in ogrski državni zbor vsak po 60 zastopnikov ter se shajajo enkrat na Dunaju, enkrat pa v Budapešti. Pri nas voli v delegacije 20 zastopnikov gosposka zbornica, 40 pa poslanska zbornica. V področje delegacij spadata tudi Bosna in Hercegovina, kateri upravlja skupni državni finančni minister.

L. H.

(Dalje.)

Zabava.

Cilj.

(Konec.)

Štefan je živel brezskrbno, potratno, lahkomišljeno. Če se mu je zdela plača premajhna tukaj, je šel dalje. Danes tukaj, jutri tam. Ni se zmenil več za Boga, ne za svoje domovje in sestro. Kdo bi pa mislil na revno kmečko bajto doma v tujem svetu, ko ponuja človeku vse, kar si požel! Doma so izgubili sled o njem. Leta so potekla in z leti je izginil tudi spomin v domači vasi na Ogrinčevega Štefana. Le tu in tam je še prišel pogovor nanj. Vaščani so ugibali, ali je že mrtev, ali morda že kje bogat, imeniten gospod...

Leta so hitela in prinesla so tudi Štefanu dneve, ki človeku ne ugajajo. Telo je začelo slabeti, delo mu je postajalo težavno. Naposled ga je huda bolezen položila na bolniško posteljo,

iz katere se je sicer še izkopal, a izkopal kot starec brez moči, brez služka. Sedaj še-le so se mu odprle oči, žalibog, bilo je prepozno...

Težko življenje ga je čakalo; ponujala se mu je še samo beraška palica. A grenek in skopo rezan je bil kruh, ki si ga je pridobil ž njo. Po dnevu je še šlo, a po noči v dolgih urah brez spanja se je premetaval po trdem ležišču in ječal. Srce mu je očitalo, kes se je dvignil, vest je kričala: Zapravi si življenje...!

V takih hipih se mu je prikazala pred oči rojstna vas in borna lesena bajta, kjer mu je tekla zibel. Ljubezen do doma, ki je bila leta in leta zadušena v srcu, se je vzbudila. Hrepeneje se je polotilo izmučenega starca. Iz cele duše je zaželel, videti še enkrat rojstni kraj. Morda še živi sestra, morda ga sprejme...

In napotil se je po cesti proti jugu. Počasi se mu je odmikala pot pod nogami. Par dni je hodil, predno je prišel v znane kraje. S povešeno glavo je stopal skozi Vitanje. S kakšnimi načrti in upi je hitel skozi trg pred leti, a danes se vrača — berač. Vedno težji in težji mu je postajal korak. Grizlo in peklo ga je v srcu, zavest, da si je sam kriv revščine, mu je ustavljala nogo. Solza mu je kanila v brado, ko je pomislil, kako bo sprejet doma. Bo li imela sestra še srce zanj? Kako bo stopil pred njo? Morda misti, da se bo vrnil bogat, kot je obljubljal ob slovesu. Ali mu ne bo pokazala vrat, češ: „kjer si bil, ko si služil, bo di še sedaj.“

Postava na cesti se je sključila še bolj, klobuk si je potegnil starec na čelo, noge in palica pa so se mu zapletale vedno gosteje. Potniki, ki so ga srečavali, so začudeno zrlji za njim.

Iz velike ceste se je berač napotil po pešpoti čez obcestno vas. Za vasio se je vzpenjal nizek grič, ki je bil na vrhu obrastel s hrastjem in smrečjem. Ozka steza je peljala skozi gozdič. Berač ni opazil, kedaj ga je prehodil, tako je bil zatopljen v spomine. Še par korakov, in gledal je rojstno vas. Kakor prikovan, je obstal na tistem mestu. Večerno solnce je ravno pošiljalo zadnje pozdrave in s poslednjimi žarki bajno razsvetljevalo okolico. Rdele so vaše hiše in bajte, ki so se skrivale med cvetočimi jablanami, katerih vrhe je zibal topel vetrič. Sredi vasi se je lesketala kapelica, ob njej je stala ponosna jelka. Vse kakor nekdanj. Ob koncu vasi pa je motno oko pozdravilo nizko kočo, dom. Vedno je bila še nizka, vedno enako revna, vendar se je dozdevalo beraču, da je skrita v njej največja sreča in bogastvo. Revež se ni mogel nagledati. Jablane, ki so bile ob njegovem odhodu še majhne, so vzrastle v močna drevesa. Breza, ki je bila takrat še grm, je zdaj močno drevo in se leskeče v beli skorji, ponosna kot mlada nevesta z vsem krasom. Lahno se ziblje njen vrh, kakor da pozdravlja došleca. Čudno mehko je po-

stalo starcu v duši. Naslonil se je na češpljo, ki je stala blizu, in je strmел v vas ter si otiral oči. V istem hipu je zažarelo še enkrat po vasi, zadnji žarek je zatrepetal in solnce je zašlo. Na vzhodni strani je zažarela zvezda, kmalu se ji je pridružila druga, tretja. Iz daljave se je oglasil zvon. Ubrani glasovi so hiteli po župniji in so priplavali tudi do njega, ki je sloneč na češnji. Štefan se je vzdramil. Vzel je klobuk iz glave in šepetaje molitev, katero ga je naučila majka, je stopal s plašnimi, negotovimi stopinjami v vas.

Na koncu vasi, pred bajto, je sedel star mož. Roke navzkriž, v ustih pipo, je zadovoljno zrl v večerni kras. Pred njim je ležal mal pes, po trati pa je mlada deklica lovila kozo, ki se pa ni dala vjeti. Iz kuhinje se je nakrat zaslislalo čudno šumenje. Z naglico, katero bi mu opazovalec ne pristojal, se je dvignil mož na klopi in glasno zaklical:

„He, Minka, pusti kozo, v kuhinji ti kipi.“

Brzo je odhitela hčerka v kuhinjo, oče se je pa napotil za kozo, ki se je že utrudila in se pustila vjeti. Ravno, ko jo je privezal v hlev in se zopet namenil pred kočjo na klop, se je po cesti približal berač. Kakor okamenel je obstal pred gospodarjem in še-le čez nekaj časa spravil iz ust: „Dober večer. Ali bi dobil tu prenočišče?“ Nezaupno je premeril bajtar Štefana in nato odgovoril: „Na slami imate dosti prostora, tudi večerje lahko dobite nekaj, kar tu počakajte.“

Štefan ni vedel, kaj in kako mu je. Možja ni poznal, druge osebe pa tudi ni zapazil, le iz kuhinje je pogledala deklica, ki mu je bila tudi popolnoma neznana. Beraču je postalo še težje v srcu, omahnil je na klop in se stisnil v dve gubi. K njemu je prisedel bajtar.

„Od kod pa prihajate? Tujec ste, ne li? Jaz Vas še nisem videl tu.“

„Da, tujec sem in nisem. Pred leti sem bil pač domač v teh krajih, a sedaj je vse proč“, je s tresočim glasom vzdihnil potnik. Za tem se je pa

naglo odločil in vprašal: „Ali niso pred kakimi štiridesetimi leti bili tukaj drugi ljudje?“

„Seve, seve, to posestvo je pripadalo Ogrincu, Rajna Ogrinčevka ga je namreč imela po materi, a ga je po mojitvi prodala. Ste li poznali prejšnje lastnike?“

„O da, dobro“, je jecljal nesrečnež in se sključil še bolj. Strašno ga je zadela novica, da je že tudi sestra rajna. Bledo lice mu je še bolj obledelo, oči so postale še bolj meglene, kalne...

Bajtar pa ni opazil ničesar; zadovoljen je gledal po travniku in začel z nova pripovedovati.

„Mene ne poznate, kaj ne? Jaz nisem rojen v tej vasi. Tam daleč med nizkimi tovarniškimi hišami sem delal prve korake, pa mi kar ni bilo za obstati v tistem prahu in dirindaju. Že kot otrok sem šel proč: na zelenih tratih, ob šumečih potokih sem pasel kmetom živino. Iz pastirja sem se povspel do hlapca. Prihranil sem si par gol-dinarjev, in ko je bila ta-le bajta na prodaj, sem imel skupno s premoženjem svoje neveste, Bog ji daj dobro, ravno toliko, da sem jo kupil. Sam sem postal iz hlapca gospodar. E, pa je bilo lepo... Res je nizka, borna bajta, polja je malo..., pa obdelam to bolje, da me prehrani. Kupil sem si zraven kože še kravo, žepa mi je krnila in varovala par ščetincev, pa sem imel zadosti za dom in še za davek. Ej, lepo je, če ima človek kaj svojega.“

Bajtarju so se svetile oči, ko je nehál govoriti. Zadovoljno in ponosno je zrl čez vrtič na njivo, iz katere je klilo mlado žito, in od tam na travnik, kjer so se razcvitale pomladanske cvetke. Kakor da hoče potrditi, da ljubi to zemljo, je znova vzdiknil: „Ej, malo je, pa je moje.“

Štefana pa je zadela vsaka beseda naravnost v srce. Zdelo se mu je, da mu očita starec, da mu očita nizka bajta, sanjajoča njiva, pisan travnik, vse, vse... „Srečo si vrgel iz rok, pobral jo je drugi, in ti si sedaj tujec, popotnik brez doma, berač...“ Zamol-

kel vzdih se mu je izvil. Začuden ga je pogledal gospodar.

„Če ste bolni, pa lahko greste takoj počivat. Dekle, prinesi skledico mleka!“ Naglo je povžil revež ponujano večerjo in nato omahovaje korakal za gospodarjem proti hlevu. Po znanih stopnicah je prišel v prostor, kjer je bila spravljena slama. Tam je ves potrt padel na obraz, vsa zadržana bolest, vsa žalost je privrela na dan. Zamolklo ječanje se je razlegalo po precej praznem prostoru. Tiščalo ga je v prsih, v sencih mu je kljuvalo, oči so ga pekle, kakor da je v vsaki solzi kos žrjavice. Skozi špranjo je posvetila luna in z bledim žarkom razsvetlila borno zakajene prostore. Štefan se je dvignil do line in uprl oči ven, v krasno pomladansko noč. Mirno je ležala vas, cvetoče jablane so se lesketale v mesečnem svitu, čarobna, srebrna svetloba je bila razlita povsod, le za hišami so ležale črne sence. Zagledal se je v kočo pod seboj. Revna, nizka je bila, okenca so se mu zdela še manjša, kakor nekdanj, streha borpnejša, iz vseh kotov je gledala revščina, a beraču se je dozdevala prijetna in ljubka, saj je bila njegov dom. Znova se ga je polastila grozna žalost.

„Kazen, kazn“, je šepetal. Nekdaj mi je bil dom premajhen, zaničeval sem rojstni kraj in zato sem sedaj pahnjen iz njega. Drugi ljudje so vzljubili to, kar sem zavrzel jaz, drugi ljudje imajo zato tu svoj dom, a jaz sem zavržen, zavržen...“

Neizrečeno lepa se mu je dozdevala pokrajina pred njim. Tiho je sanjala vasica ob vznožju nizkega griča, dalje so se razprostirale trate in njive, obrobline od belih brez in ovite z bistrim potokom. Temni smrekovi in jelkini gaji so šumeli vmes, med njimi pa so se belile lične hišice in sela. Luna je veslala čez jasno nebo, spremljana od neštevilnih zvezd. Tam daleč se je dotikala zvezda zemlje. Temna črta gor se je vlekla na zahodu, cerkvice je žarela na strmem vrhu, zvezda je priplavala od zvonika. Berač je

sklenil roki, zrl v dolino, na cerkvico, in slednjič dvignil oko kvišku...

Ko so začele ugašati zvezde, ko je rdelo na vzhodu nebo, je vstal tudi Štefan. Vrata od bajte so bila še zaprta, a on ni potrkal. Lahno in tiho je prehodil vse okoli, nato z rosnim očesom objel še enkrat vse in se napolnil na cesto, iz vasi, še bolj sključen in reven, kakor prejšnji dan.

Velika cerkvena vrata so zaškripala. Cerkovnik je odklenil cerkev, popravil večno luč pred oltarjem, odprl zakristijo in nato s počasnimi, trudnimi koraki odšel zopet proti stanovanju. Skrivnostna tihota je vladala v svetem hramu. Ni ene osebe še ni bilo v njem, ki bi motila tajni mir. Polumrak je napolnjeval obokane prostore, le pred oltarjem je razširjala večna luč svetlobo. Rdeči žarki so se pregibali in družili pred zlatimi vrati, kakor da se gibljejo nevidni duhovi, ki molijo Njega, ki prebiva v tabernaklju. Na tem kraju je predramil tišino boječ, plašen korak. Berač Štefan je vstopil v cerkev. Kakor bi se bal lastnih stopinj, se je plazil po prstih do zadnje klopi; v njo je pokleknul in si zakril obraz z rokami. Težko, strašno težko mu je bilo v duši. Zdelo se mu je, da leži na njem težka peza, ki ga tlači prav do tal. Tišina, ki je vladala v cerkvi, mu je dobro dela. Nekaj se mu je dvignilo v srcu, tajna moč mu je odkrila obraz, oči so zastrmele v tabernakelj. Štefan je živo začutil bližino božjo. Solza se mu je zasvetila in poluglasen vzdih je odmeval po svetišču.

„O Bog, moj Bog, brez cilja sem, nimam doma, nimam duše, ki bi me ljubila. Zavožen sem kakor kamen na cesti...“

Sedaj se je pa revežu odprl potok solza. Plakal je, dolgo, dolgo... Ona neznosna teža se je lajšala, v srcu se je prižgalo nekaj lepega, svetega... „Ali sem res brez cilja?“ To vprašanje se je nenadoma dvignilo v duši. „Ne, ne“, Odgovarjal je sam sebi in zdelo se mu je, da mu kliče vsak kip, angelj na oltarju, večna lučka, prav vse... „Nisi brez cilja, brez doma.

Velik, prekrasen dom je pripravljen za-te. Večna ljubezen te kliče, vabi tje. Na potu si človek...“

„Ali če ne najdem, če zapravim še ta dom!“ Stresel se je berač, ustrašil se je samega sebe. „Da, da, dosedaj sem hodil pač po stezah, ki ne peljejo v ta dom.“ Plašno je gledal proti oltarju, a od tam mu je svetila lučka tako milo, tako prijazno, češ: pridi, vrni se... Starček se je dvignil iz klopi in stopil naprej, čisto pred oltar. Koleni so se mu upognile, roke je privzdignil in zaupno, proseče upiral pogled na oltar.

„Moj Bog, odpusti mi, sprejmi me zopet za svojega. Odpusti mi, da se vračam še-le sedaj k Tebi, ko so me vsi zavrgli, ki sem jih ljubil dosedaj. Odpusti mi, saj si dober, usmiljen.“

Starček je zopet plakal, a te solze niso bile več obup, ne, ne, te solze so bile solze skesane duše, ki se vrača k Očetu.

Iz molitve je vzdramila berača lahna hoja. Župnik je stopal po cerkvi in izginil v izpovednici. Tje je hitel tudi on...

Čez nekaj časa se je vrnil zopet pred oltar. Oko mu je bilo jasno, vedro; mir je bil razlit po obrazu. Kmalu je pozvonil zvonček in starček je neizrekljivo srečen klečal pri obhajilni mizi...

Solnce je priplulo že visoko, ko je stopil Štefan iz cerkve. En pogled še proti rojstni vasi, in stopil je na cesto, ki vodi daleč proč. Naslonil se je na palico, okoli roke je ovil rožni venec in odšel brez tožbe. Kaj bi tudi tožil. Saj je spoznal danes, da ni brez cilja, da ga ob koncu trnjeve steze čaka večnolepi dom. Klatil se je po svetu brez doma, dokler mu ni smrt odprla vrat v večni dom. P.A.

V zimi.

Veter oster od severa
Sem čez ravno polje brije,
Gore, breg in pa doline,
Beli, zmrzli snežec krije.

A otroci pa veseli
Vsi so skupaj tam iz vasi,
Tu podijo se, igrajo,
Kak' radostni njih so glasi.

Starček tožen deco gleda,
Ki podi okrog se hiše,
Spomni se na mlada leta,
In na tihem solze briše . . .

L—

Razgled po svetu.

Naš štajerski deželni zbor je začel zborovati. Prve seje so se vršile mirno, volili so se razni odseki, čitali se razni predlogi in interpelacije. Slovenski poslanec dr. K. Verstovšek je bil izvoljen za zapisnikarja. Dozdevalo se je, da bo nemška večina odnehala od svoje trme in bo vsaj v nekaterih točkah ugodila slovenskim zahtevam. A mariborski nemški poslanec Wastian se je uprl in pretil z obstrukcijo, ako se le količkaj ugotovi slovenskim zahtevam. Zategadelj je poslanec dr. Korošec v seji dne 25. januarja podal izjavo, da so Slovenci sicer bili voljni, sodelovati v deželnem zboru, a ker Nemci trdovratno odklanjajo izpolnitev najnujnejših zahtev, so nehote v tem položaju, da bodo morali najbrž zopet seči po ostrem orožju obstrukcije. Dr. Verstovšek je takoj nato začel govoriti slovenski. Govoril je že poldrugo uro, na kar se je seja zaključila. Sedaj se vrše zopet pogajanja. V torek, dne 30. januarja se je zopet vršila seja. — Ne samo v štajerskem, ampak tudi v drugih avstrijskih, kakor n. pr. na Gornjem Avstrijskem, v Galiciji, Dalmaciji itd. deželnih zbora divja obstrukcija. — V graškem mestnem svetu pa so pričeli obstrukcijo socialni demokratje, ker hoče večina zvišati doklade na hišno najemnino. — Na Kranjskem je zmagala S. L. S. pri občinskih volitvah proti liberalcem v mnogih važnih občinah. Celó v mestu Škofja Loka so premagali katoliško-narodni možje liberalce v vseh razredih. — Na Hrvaškem so dobili novega bana v osebi barona Čuvaja. Prejš-

nji ban Tomašič je odstopil, ker je pri volitvah v hrvaški sabor propadel. Tudi od novega bana se nič dobrega ne pričakuje; na Hrvaškem se samo spreminjajo osebe, mažarski pritisk pa ostane. — Na Nemškem so imeli volitve v državni zbor. Vse svobodomislne stranke so se združile, da bi premagale katoliško stranko, ki je pa kljub temu z malimi izjemami ostala enako močna kot v starem državnem zboru. Zelo močni so postali socialni demokratje, ki imajo 110 poslancev, torej največ v vseh evropskih parlamentih. Liberalci so doživeli pri teh volitvah hud poraz, še-le pri ožjih volitvah so dobili nekaj poslancev. Zopet močen dokaz, kam vodi liberalizem, svobodomiselstvo in naprečnjaštvo, namreč v socialno demokracijo. — Italija se na naši meji zelo oborožuje, kar vzbuja v avstrijskih vojaških krogih veliko pozornost. — Vojska med Italijo in Turčijo divja naprej. Pri Gargarešu blizu mesta Tripolis je bila zopet huda bitka. Tepeni so bili Lah, katerim je padlo nad 150 mož. — Italija in Francoska sta se sprli. Italijanske bojne ladje so namreč zaplenile dva francoska parnika, ki sta vozila nekaj zrakoplovcev in nekaj Turkov. Bati se je bilo, da se bosta tudi Francoz in Italijan spoprijela, a spor se je vendar poravnal. — Na Kitajskem se je baje odpovedala prestolu cesarska rodbina „Mandžu“. S tem je postala ta država ljudovlada ali republika; pa bo še dolgo časa trajalo, predno se bodo razmere pomirile in uredile.

Orli.

Središče. Večkrat čitate, čitatelji »Naš Doma«, dopise iz našega središkega kraja. Toda

vedno slišite, kako se bahajo dekleta, kaj vse so napravila in kako delujejo v dekliški zvezi.

Mi fantje pa nečemo zaostati za njimi. Tudi mi delujemo in se izobrazujemo v mladeniški zvezi. Toda le tiho, nič ne oznanjamo svetu. A danes vam hočem vendar nekoliko poročati o našem mladeniškem gibanju. Naša zveza je imela na starega leta dan shod, kjer so tudi mladeniči nastopili prav pogumno z govori. Shod je otvoril njen podpredsednik Fr. Hernja. Nato so nastopili govorniki: Iv. Velnar, Jakob Koter, Franc Ploh in Iv. Štamberger. Izvolil se je nato sledeči odbor: predsednik Hernja, podpredsednik Bauman, tajnik Velnar, blagajnik Stampar, knjižničar Koter. Določilo se je tudi, da bo pri vsakem sestanku, ki se vrši vsak mesec, iz vsake občine govoril en fant. Bil je res lep dan, a lepši še je bil 21. januarja, ko smo imeli občni zbor Orlov.

1. Shod otvori č. gosp. kaplan, pozdravi zbrane in da besedo mariborskemu Orlu, bratu Simoniču, ki je predsedoval zboru.

2. Ta pozdravi vse navzoče in se zahvali č. g. prof. in zlatomašniku M. Sinko-tu, predsedniku srediških Orlov, č. g. kaplanu in podpredsedniku R. Lukačiču, s katerih pomočjo se je ustanovil res potreben odsek »Orel«, dne 17. septembra 1911. Nato nas v lepem govoru spodbuja k vztrajnemu življenju.

3. Iz Maribora nastopi drug govornik, nam prečita najprvo »Himno Orlov«, ter nam razloži v krasnih besedah pomen orlovskih organizacij in pomen orlovskega znaka, posebno nas opominja na križ na znaku, ki nam naj bo vedno znamenje vere, katero branimo zmirom neustrašeno.

4. Tretji govornik br. Vrbanič primerja

naše življenje vojski in nam priporoča orožje v tej vojski, namreč molitev in dobre časnike.

5. Br. Ploh govori, da ni namen našega telovadnega društva samo telovadba, ampak mora biti pravo krščansko življenje. Posebno ljubimo Mater Marijo, ki nas bo storila vztrajne in neustrašene, da se ne bomo sramovali kazati pred svetom krščanskega prepričanja. Posebno priporoča pogosto sv. obhajilo, ravno zato, ker se bo letos na Avstrijskem posebno častil Najsvetejši zakrament.

6. Č. g. kaplan preberejo pravila.

7. Izvoli se novi odbor: Jož. Črček, načelnik, F. Bauman, podnačelnik, č. g. prof. M. Sinko, predsednik, Rud. Lukačič, podpredsednik, č. g. M. Krajnc, tajnik, Fr. Ploh, nj. namestnik, And. Kovačič, blagajnik, Fr. Hernja, nj. namestnik. Odborniki: Fr. Vrbanič, Franc Stampar, Fr. Borko, namestniki: Anton Lukman in Jak. Koter.

8. Br. Simonič opominja brate, naj hodijo redno k telovadbi.

9. Načelnik Črček pozdravi kot novi vodja svoje neustrašene armade zbrane mladeniče. H koncu še sprgovori br. Kovačič, kako naj občujemo z nasprotniki, in g. kaplan zaključí zborovanje.

Dragi bratje Orli! Krasno, toda težavno pot smo si začrtali. Naši nasprotniki nam delajo vse mogoče ovire, toda mi korakamo pogumno in neustrašeno naprej. Hodili bomo vedno po poti krščanskega življenja, ne po ničavah, po blatu neznačajnosti, ampak dvigali se bomo v čiste višočine za visokimi in lepimi cilji. Na zdar!

Dekliški vrtec.

Tabernakelj — naša sreča.

Med tem ko svet v veselji se pogreza,
Ko slastno po uživanja cvetju seza;
nedolžnost zapeljuje, se mori.

Da, tudi te vrstice veljajo za naš vrtec posebno zdaj v tem razposajenem pustnem času.

Koliko nerodnosti se bode godilo, prešernih veselje in nevarnega plesa opravilo! Oh, koliko nedolžne mladine je v nevarnosti, da zapade večni in časni nesreči!

Al naš Jezus v tabernakelnu je sam ...
Sam mora biti, ker ga ne poznajo
in ne vedo, kaj v Jezusu imajo.

Kam pa me, drage mladenke, ali na plešišče? Ali pred tabernakelj?! Izvolimo si raje tabernakelj.

On, jetnik ljubezni nas kliče, odzovimo se mu. O kolika sreča! Povračajmo nekoliko njegovo brezmejno lju-

bezen in vadimo se v samozatajevanju, zadostujmo za razžaljenje, ki ga bode moral ob tem času trpeti ljubi Zveličar.

Saj to ni tako težka naloga za nas. Stotero nam bode povrnjen čas, ki ga bomo prebile pred tabernaklom.

Skazujmo se hvaležne in dajmo vsaj majhno zahvalo za neprecenljive dobrote, ki nam jih izkazuje vsaki dan.

Ne kliče nas v tem času jutranja zora na polje in senožeti, pač pa nas kliče ljubi Jezus.

Vi, ki poznate Jezusa, —
oj, pridite, molimo ga.

Pojdimo torej pred tabernakelj, da si izprosimo blagoslova, in se navžijemo moči in kreposti, da moremo potem neustrašeno nastopati v življenju.

Nič nas ne sme od tega odvračati, da nam ne bo kje ta pustni čas vzel mir srea in nam pokvaril našo srečo.

Res, da je zakril naše vrte sneg in pospale so rožice, ne smejo pa zaspali v naših srcih, temveč ena več pognati, in ta rožica naj bo ljubezen do tabernaklja.

V čast Bogu, v blagor slovenskemu narodu, sebi pa v korist: naprej po začrtani poti v novem letu! Vam kliče s pozdravom vaša Zvonimira.

Cvetlica veselja.

„Meni pa bi kdo kaj dal? Še nikoli nikdo ne! Kdo bi mi tudi veselje napravil?“ — Tako je rekel nedavno neki mož proti meni.

„Kaj, ali nimate žene?“

„Moja žena, da bi si ona zmisllila in mi kaj kupila? Še nikoli nikdar nič!“

„Ali ji Vi tudi ničesar ne podarite, recimo za god?“

„Zdaj ne več! Nekdaj pač, ko sem bil neumen, da sem toliko denarja potrosil za njo!“

„In ona vam ni vračala?“

„Ne!“

„Pa bodo to storili nekoč Vaši otroci!“

„Otroci pa že, moji otroci. Tega že sem le čakal.“

Milo se mi je storilo po teh besedah! Vsi so dobri ljudje, oče, mati in hčere, a ne razumejo saditi cvetlice veselja v srce, one žlahtne cvetke prijaznosti in prisrčnosti, ki tako omili biteljsko srečo! Tako sem misllila.

Majhno veselje očetu za god! Malo darilce materi za god! Ali to stane toliko truda?

Ali je treba k temu toliko bistroumnosti? Gotovo ne.

Nedavno mi je pokazala bolna žena v postelji mičen šopek cvetlic z besedami: „Vidite, to mi je prinesla sosedova Rezika. Če samo na rožice pogledam, mi je lažje pri srcu. Je to dobra deklica!“

In nekoč sem videla, kako je bolnik iskreno poljubljal podobico, ki jo je imel pri postelji. Sestra, služeča v mestu, jo je poslala v tolažbo starejšemu bratu, bolnemu na jetiki. Koliko veselja mu je prinesla s to malenkostjo.

A niso le bolniki, ki potrebujejo

veselja. Vsak človek ga mora imeti. Kako pusto, kako zlovoljno je včasih v naši duši. Tudi drugemu se tako godi. Tudi očetu in materi. Napravi jim torej veselje, kjerkoli le moreš!

Seveda, na god naj bo vsakokrat posebno veselje. Ne pozabi, kar storiš staršem milega, povrnilo se ti bo stoterno. In če so mogoče tudi neprijazni, osorni včasih, kaj zato? Žarek za žarkom otaja trdi led, dobrota za dobroto najde slednjič gotovo pot do srca.

Imela je neka deklica, Minica po imenu, očeta, huđega pijanca in razbijalca! Prišel je dan njegovega godu. Na predvečer se je obnašal prav robato napram domačim; a to hčerke ni odvrnilo od sklepa, da naredi očetu veselje.

Na skrivnem je bila odgojila lep šipkovec in ga vsadila v posodo. Ovilala jo z lepim papirjem, prevezala z z rdečim trakom in postavila na vse zgodaj na mizo, da ga oče najdejo na godovno jutro. Na listek pa zapiše: „Za ljubi god.“

Ali naj vam povem, kako je ta pozornost učinkovala na zakrknjeno očetovo srce?

Vstal je, zagledal cvetlico na mizi, slovesno ovito! Ljubeznjivo mu je zaduhnela nasproti in ga gledala, kakor pač gleda le cvetlica v človeško oko. Potem še-le oče vidi listek:

„Za ljubi god.“ — „Res, moj god je danes. Da, skoro bi pozabil! Kdo pa je misllil nanj? Kdo pa mi je prinesel to cvetlico? — Minica? — Niliče drug! In jaz sem jo včeraj zmerjal, jo celo suval, ona pa mi je vendar prinesla to cvetlico! In gledal jo je, rožnato, duhtečo cvetlico, gledal nepremično, in iz cvetke je v njegovo srce polagoma lezel žarek veselja, no tranje ginjenosti, in kmalu za tem žarek spoznanja in kesanja. Oko se mu je zrosilo nehote.“

Pri zajtrku je še stala cvetlica na mizi. Potem jo je postavil oče na okno, tja k solnčni strani in rekel: „Tu naj bo! In cvetla je naprej in duhtela! Zalival jo je včasih sam in se zamislil.“

In ko je že davno ni bilo več, je še vedno ostal sled godovnega jutra v očetovem srečju: žarek ljubezni, spoznanja in kesanja! Morda mu je sledilo tudi poboljšanje! Skoro gotovo!

Ali nočemo posnemati Minice?

Menim, da bi bilo vredno.

Savinjska.

Dekleta, delujmo za Slov. Stražo!

V vsaki številki „Našega Doma“ čitamo dolga in obširna poročila o sestankih in zborovanjih dekliških zvez, kjer se na dolgo in široko opisuje, kako lepo je ta ali ona govorila in kako lepo se je sestanek obnesel, Zares lepo! V vsaki dekliški zvezi se nahaja že dokaj izvrstnih govornic. Pa, draga dekleta, samo s tem še ne smemo biti zadovoljne, da so dekleta samo navdušena za dobro stvar in narodno probujena. Skrbeti moramo, da bode lepim besedam sledilo tudi dejanje. Pred vsem bi se naj zavzela dekleta tudi za Slovensko Stražo! Ali bi ne bilo lepo, ako bi se v vsaki župniji, kjer je dekliška zveza, osnovala tudi podružnica Slovenske Straže. Skušnja uči, da za kar se mladina, osobito dekleta, vnamejo, dotična stvar dobro uspeva. Toda kje naj jemljem toliko denarja? mi bo marsikatera ugovarjala. Zares, sedanje čase vse toži o draginji, pa vendar vsled tega niso ljudje nič slabše oblečeni, in gostilne niso nič manj prazne. Sedaj pa pomislimo, koliko denarja razdajo nekatera dekleta za razne lepote in naveske pri obleki, saj hočejo biti že kmečka dekleta kot mestne gospice. In glejte, če bi si vse te nepotrebne stvari odrekale, iz ljubezni do zatirane domovine, ter darovale za Slov. Stražo, koliko lepih čoneskov bi se nabralo! In, ali bi ne bilo to zares lepo, plemenito in požrtvovalno delo za narod! — Poglejmo nadalje, s kakšno vnemo darujejo Nemci za svoja ničvredna društva Südmärk in Schulverein, ki imata namen, pridobivati vedno več naših posestev in naše otroke potujčevati. O koliko slovenskih posestev je zadnje čase kupila nemška Südmärk ter ondi naselila nadute nemške protestante! Koliko novih nem-

ških „mučilnic“ je znova odprla po naši lepi zemlji! Da, celo v sredi Savinjske doline si je postavila svoje gnezdo. Zares žalostno! Ali moremo reči, da ljubimo svojo domovino, zraven pa vse to mirno gledati, in ničesar ne storiti v obrambo našega naroda? Druge mladenke! Teptana in od vseh strani stiskana domovina nas kliče na stražo in branik milemu narodu! Na noge, ne puščimo tujcem prodirati dalje! Naš boj je pravičen in časten, ker mi ne jemljemo, ampak le branimo svojo posest, proti krutemu zatiralcu. Mi hočemo braniti naše narodne svetinje: sv. vero in mili materni jezik slovenski! — Ljubezen, predraga, prava ljubezen je požrtvovalna in iznajdljiva! Pokažimo torej svojo ljubezen do naroda tudi v dejanju, ne samo v praznih besedah, kakor znajo liberalci. In ravno sedaj, ko smo dekleta tesno združena v dekliških zvezah, sedaj nastopimo skupno z združenimi močmi na branik domovine. Poskrbimo, da bode vsaka članica dekliške zveze tudi članica Slov. Straže. In pri mesečnih sestankih pridno darujmo za Slovensko Stražo, in naj si tozadevno vsaka dekliška zveza nabavi nabiralnik za Sl. Stražo. — Še veliko, veliko je dela za blagor naše domovine, pri katerem smo zlasti mi mladenke poklicane delovati, o tem se bomo pa še prihodnjič posvetovali v „Našem Domu“. Sedaj pa na delo, vam kličem, ljubezen do naroda naj vas spodbuja in krepi, da ne omagamo v boju, in potem pa pridno poročajte „Našemu Domu“, ne samo, kaj se je na dekliških sestankih govorilo ali sklenilo, ampak kaj je Zveza tudi že storila za domovino in napredek naroda. Upam, da bodo te moje vrstice našle odmev po vseh dekliških zvezah širne slovenske domovine, in da bodo za vse dobro in lepo vneti dekleta navdušeno delovala v Slovenski Straži, za obrambo naroda.

Potem pa le sovražniki
Preté naj krog in krog,
Saj mi smo domu stražniki
In stražnik bo mu Bog!

Zvonimira O.

Prijateljica ljubezni. Radost mi navdaja srce, ko vsakokrat najdem deklški vrtec poln raznovrstnih cvetic. Pa vprašam vas, draga dekleta: kaj je drugo to, kakor ljubezen do „N. D.“, saj je to glasilo slovenske mladine. Tako, drage mladenke, vam hočem podati par vrstic o ljubezni. Kajne, ljubezen je dvojna: z eno ljubeznijo si lahko naberemo veliko zakladov za prihodnje življenje, in z drugo pa mnogo, mnogo kazni, in celo večno pogubljenje. Poglejmo, kaj vse premore ljubezen do Boga. Taka mladenka, ki grešne ljubezni ne pozna, se ji nobena pot ne zdi pretežavna. Njeno največje veselje je do božjega Zveličarja v najsvetejšem zakramentu in do matere Marije. Ona ima tudi pravo ljubezen do svojih sesteric. Njena ljubezen je nehinavska, ona se ne

prilizuje in ne poizveduje o drugih dekletih. Kje pa, draga dekleta, potrebujemo prave ljubezni? Gotovo v naših Marijinih družbah in deklških zvezah. Ravno tukaj bi pač moralo biti več medsebojne ljubezni. To je vzrok, da še mnoga dekleta ne pristopijo k zvezam. Ljubezen pa ne sme biti samo na videz, ampak mora prihajati iz srca, ravno potem lahko veliko storimo za Boga in domovino. Če pa ni prave ljubezni v naših zvezah, gotovo ne bomo mnogo napredovali. Naša ljubezen naj v pravem pomenu besede velja vsaki mladenki, kajti imamo vse enega Očeta in eno Mater v nebesih, in me pa smo njihove hčerke. Iskreno vas pozdravlja vsem dobro želeča mladenka iz ljutomerske župnije.

Viljemina.

Društveni glasnik.

Hoče. Dan veselja je bil za nas mladeniče 14. januar, ko smo se zbrali v prostorih bralnega društva, da bi si ustanovili Orla. Govoril je prišel g. poslanec dr. K. Vrstovšek iz Maribora. V svojem govoru je posebno poudarjal potrebo izobrazbe in skupne organizacije ter razložil namen Orlov. Z navdušenjem smo se mladeniči priglasi v telovadni odsek. Pristopilo je 20 članov. Mladeniči, na delo! Dne 11. feb. bode mes. sestanek. Sedaj po zimi hodimo pridno k pevskim vajam. Žal, da še je mnogo fantov, ki napenajo svoja grla pri surovem ponočevanju, za olikano, ubrano petje pa nimajo zmisla, tega jih je celo sram! Zaspeljeni reveži!

Sv. Martin pod Vurbergom. Sprejmi, mili »Naš Dom«, par skromnih vrstic, ki ti jih pošiljam v dokaz, kako z veseljem vedno pričakujem, kdaj pride »Naš Dom«, ki nam prinaša toliko lepega in koristnega berila. Zanima me prav posebno, kako se mladeniči iz vseh krajev Slovenije oglašajo s svojimi dopisi in poročili. Kaj pa pri nas? Ali je morda že vse zaspalo? Zakaj bi se tudi martinški mladeniči ne oglasili v »N. D.«? Ker sem čital v »N. D.«, da so si dekleta ustanovile v tem letu Dekliško zvezo, sem si res mislil, kaj pa je z martinškimi mladeniči, ali si ne bi mladeniško zvezo ustanovili. Kolikor jaz poznam, ni tako težavno. Navadno je odvisno od tega, kar se fant v mladosti nauči, to tudi stari mož v starosti drži. Torej, dragi mi fantje, priporočam vam, da si naročite »N. D.«, res zanimiv list posebno za našo mladino. Naša ljubezen do naroda mora biti velika in močna, ki se ne ustraši nika-

kršnih žrtev. »Naš Dom« torej v vsako hišo, kjer je miadina! Nobeno dekle, noben fant ne sme biti brez njega. Potem pa si počasi napravimo zvezo.

Vurberg. 1. Mladeniška zveza. V preteklem letu nismo mogli imeti zaporednih mesečnih sestankov mlad. zv. nekaj zaradi velikega dela v volilni borbi, nekaj radi priprav na igre, kateri je naša zveza priredila dve v preteklem letu, in sicer meseca februarja igro »Pravica se je izkazala« in meseca novembra s pomočjo »Dekliške zveze«, krasno igro »Za križ in svobodo«, kjer je ljudstvo občudovalo zmožnosti domačih fantov in deklet. Kljub temu še smo imeli več mesečnih sestankov, kjer so nas g. duh. voditelj in tudi drugi govorniki spodbujali k vsemu dobremu, kar sploh more koristiti fantom, kot bodočim gospodarjem. — Dne 14. januarja smo imeli prvi sestanek tega leta, kjer so nam č. g. župnik razlagali pomen zveze in nam priporočali naročitev časnikov. Potem se je izvolil novi odbor: Fr. Domitar, predsed., Leop. Krojzl, podpr., Gomilšek Janez, tajnik, Janez Zelenko, Breg Al., Fr. Grajfonar, Jurša Jan., odborniki in Anton Fanel, blagajnik. Sedaj pa korajžno naprej v tem letu! Prihodnji mesečni sestanek bo 4. februarja. Na delo tedaj, dokler še je čas, ker drugače bo vladal sovražnik čez nas.

Janko.

2. Dekliška zveza. Ker se celo leto nismo nič oglasile v »Našem Domu«, nas veže dolžnost, da sedaj v pričetku novega leta na kratko poročamo o delovanju naše deklške zveze v preteklem letu. Na sestanku meseca aprila je predsednica Nerat M. govorila, koliko dobrega

in koristnega lahko stori pošteno dekle v svoji mladosti in potem kot vzorna gospodinja in dobra mati v verskem, kakor tudi v narodnem oziru. Ana Minih je govorila o medsebojni ljubezni v Mar. družbi in v dekl. zvezi. Bezjak M. je deklamirala pesem »O čuvaj cvet mladostnih let«. Na sestanku meseca avgusta nas je razveselila podpreds. Pavla Krefl z lepimi nauki, katere si je nabrala pri gospodinskem tečaju na Teharjih. Ana Minih je razložila šest zapovedi za slovensko mladino. Na sestanku meseca decembra je zopet A. Minih nadaljevala ostale štiri zapovedi za slovensko mlad. Rašl M. je deklamirala »Oljki«. Bezjak M. »Marijin otrok pred nebeskimi vrati«, Bombek P. »Slovenkam«. Prečastiti g. župnik so tudi pri vsakem predavanju povzeli besedo ter povedali kaj poučnega iz svoje bogate izkušnje. To je sicer malo poročilo, o našem delovanju, a krive so bile razne ovire, katere so pa sedaj odstranjene, in torej upamo da se bo naše delovanje v tem letu lepše razvijalo. Dne 31. dec. je bil zadnji sestanek, na katerem se je izvolil sledeči novi odbor: Paula Krefl, predsed., Bezjak M., podpreds., Amal. Minih, tajnica. Gabrovec Rozika, Rojko Tr., Domiter M., Sužnik M., Bezjak M., Gomilšek M., odbornice.

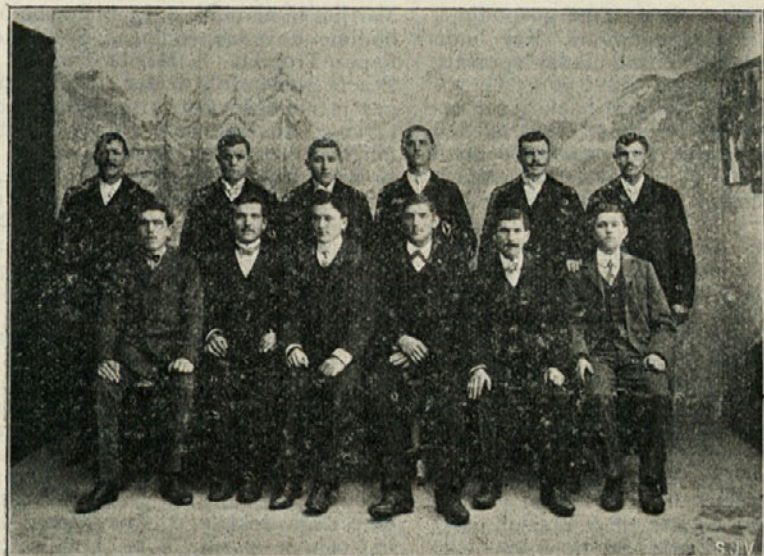
Konjice. Bralno društvo v Konjicah, katerega odsek je »Dekl. zveza«, pohvalno izvršuje svoj namen in skuša svoje ude in druge izobraževati, navajati k čednostnemu življenju in gojiti v njih narodno zavest, kar je ravno v Konjicah potrebno, kjer se hoče nemškutarstvo bolj in bolj širiti. Prvo skuša bralno društvo dosežati s pomočjo lepo urejene precej številne knjižnice, in pa s pomočjo predavanj, drugo pa s prireditvami veselice in gledaliških iger,

kjer se naj slovenski živelj zbira in slovenskega duha navzema ter za slovenski jezik in pesem in vzajemnost navdušuje. Hvala Bogu, ne manjka nam vrlih fantov in deklet, ki ne znajo samo s kosami, srpi in motikami mahati, ampak se znajo tudi na odru sukati in predstavljati včasih prav težke vloge v igrh. Dekleta so n. pr. že igrale Lurško pastarico, Dve materi, Pri gospodi, Vestalka (glej sliko) in druge, kar smo že znajo ječasno poročali. V novejšem času 31. dec. 1911, na starega leta dan so tudi fantje (glej sliko) nastopili v večji igri in dobro uprizorili božično igro »Mojstra Križnika božični večer«. Mojstra Križnika je predstavljal Ludovik Potočnik, v katerem je društvo pridobilo dobro in požrtvovalno moč, pa tudi cerkveni in društveni pevski zbor spretnega pevovodjo. Veseliča je predstavljal Lamut, Siykota Golob, Blažiča Napotnik, Krmeka Sirc, Črnka Kotnik, Leviča Strmšek, Jima Bezget, Ivana Pozeb.

Dekleta (glej sliko) so isti dan dobro uprizorila igro: »Prisiljen stan je zaničevan« in sicer je staro Ješprenovko predstavljal Franc Godec, mlado Kumer Julia, Mico Solar Tereza, Katro Ana Napotnik, baronico Ana Pavrič, Leonoro Justa Šelih, grofico Mimika Godec, gorenjska dekleta Julia Rudolf, Ana Jamnikar, Malka Kukovič in Cilka Strmšek. Tudi petje iz venčka narodnih pesmi je ugajalo. Na novega leta dan je imela dekl. zv. svoj sestanek. Pepca Dobočnik je sestavila lepo novoletno voščilo Dekliški zvezi, ter ga deklamirala. Posebno prisrčno je bila izražena želja — naj so dekleta edina, da vlada med njimi prava vzajemnost, ki je prvi pogoj uspešnega društvenega delovanja. Od predsednice do najnovejše in najmlajše članice — vse naj bodo vnete in

Konjice: Igra „Vestalka“.

Konjice: Igralci „Mojstra Križnika božični večer“.

Konjice: Igralke „Prisiljen stan je zaničevan“.

delujejo za čast in procvit zveze — z besedo, dejanjem in življenjem. Zorko Marija je potem govorila »O sreče in povedala, kje se je kolikor toliko da najti. Neumorno delavna predsednica Malka Solarjeva je za tem nadaljevala svoje poročilo iz gospodinjskega tečaja ter opisala, kako izgleda v hiši in družini, kjer lonci po vinu dišijo, in kaj je podlaga družin-

ske sreče: delo, marljivost, ki se naj menjava z molitvijo in podpira s poštenim življenjem. Slednjič je še povedala, kakšno naj bode slovensko dekle. Slov. dekle naj bode v hiši za metlo, za škaf, kuhavnico, iglo, motiko itd., to je: slovensko dekle naj zna biti in imeti snažno, naj zna kuhati, šivati, na polju delati itd., pa tudi o pravem času govoriti in molčati — po-

tem boče res enkrat — če postane gospodinja, mogla tri ogle pri hiši podpirati. Kaj bodo ljudje rekli, slov. dekle ne sme nikdar vprašati, če le ima zavest, da je na pravi poti. G. voditelj povdarja važnost slišanih naukov ter želeč vsem članicam lepošteviline zveze srečno novo leto, še izraža željo, da bi res vsa dekleta cele lepe arhidijakonije tekmovala v bodočem letu v delu za doseg prekrasnih ciljev dekliske zveze.

Na programu imamo sedaj Malo pevko, Junaške Blejke. Truda je sicer dovolj za take prireditve — toda sadu in zadovoljnosti več kakor pri nezmerne popivanju, kjer jo marsikateri mladi ljudje iščejo. Zato pa, fantje in dekleta, pridno naprej sodelujte, drugi pa podpirajte društveno delovanje vsaj s tem, da se pridno udeležujete njegovih prireditev.

Sv. Lovrenc na Dr. p. Lepo je uspelo zborovanje naše Mladiške zveze, ki se je vršilo v nedeljo, dne 14. jan. Zborovanja se je udeležilo nad 50 mladeničev. Otvoril ga je č. g. kaplan Alojz Sagaj, ki nam je v krasnih besedah razložil, kako naj radi prebiramo katoliško slovenske časnike in knjige. Mladič Alojz Krajnc nam je deklamiral pesmico od novega leta. Mladič Vincenc Štrbak nam je deklamiral podučljivo pesmico od vinograda. Potem nam je mladič Janez Planinšek v daljšem govoru popisal našo slovensko domovino. Mladiči, z veseljem se udeležujmo zborovanj Mladiške zveze.

Rod stari hira, gine,
Bodočnost je mladine.

Tajnik.

Škale. Bilo je na sv. Štefana popoldne, ko se je posrečilo našemu poštvalnemu g. kaplanu spraviti k zavesti po dolgi, dolgi omedlevici našo Dekliško zvezo. Govorili so preč. g. obširno o pomenu Dekliških zvez. Pristopilo je lepo število mladenk. Sledila je volitev odbora. Prihodnji sestanek ima »Zveza« prvo nedeljo svečana. Dekleta, udeležite se ga polnoštevilo! — V nedeljo 21. t. m. je priredila Dekliška zveza skupno z Bralnim društvom igro »Kukavica modra ptica ali boj za doto«. — Veš, dragi »Naš Dom«, je pač predpust, zato bodeš že oprstil, da smo se odločili za to, malce otročjo »Kukavico«. Prihodnost bode pokazala, da znamo biti tudi resni. — Igra je še precej dobro izpadla. Vsem, ki so kaj pripomogli k njej, bodi izrečena iskrena hvala! — Prizadevali si bomo, dragi »Naš Dom«, da bomo imeli večkrat kaj lepega poročati. Do takrat pa pozdravljen!

Škalčanka.

Radgona. Tovaršice drage po širni Sloveniji, naj tudi jaz podam skromno poročilo o našem delovanju. Dasi nam je zelo majhno število, smo vendar priredile v teku enega leta šest poučnih shodov, katere so pa bolj obiskovale žene kakor dekleta. Na teh sestankih so se vrstili razni podučljivi govori in deklamacije. Dne 6. januarja 1911 se je vršil prvi poučni shod. 1. Marija Pintarič pozdravi navzoča dekleta. 2. Voditeljica gornjeradgonske D. Zveze Nežka Osojnik je govorila o dvojni službi,

Marijini in narodni. 3. Ljubimo svojo domovino, bodimo zavedne, odločne Slovenke, govorila Pepca Trojniko. 4. Marija Tomažič deklamuje Pesem slovenskih deklet. 5. Terezija Kovačič nas je navduševala za pogumno nadaljno delovanje. Končno so še nas č. g. duhovni voditelj bodrili k vztrajnosti pri novem delu, zlasti so nam priporočali nabiranje članic, češ, če je kje potrebna organizacija, tedaj je pač potrebna tukaj ob meji. — II. Shod dne 2. februarja.

1. Lojzika Trojniko govori o izobrazbi. 2. Lojzika Vinkovič nas je vspodbujala k posnemanju Marijinih čednosti. 3. Rozika Makovec je govorila o gospodinjstvu. 4. Katarina Pintarič je razpravljala: o čem naj obstoji obrambno delo slov. mladenk. — III. Poučni shod 17. aprila: 1. Minka Drobec je nadaljevala o Marijinih čednostih. 2. Neža Pol nam je razložila lepo pesem »Moj zaklad«. 3. Pepca Pintarič je razpravljala, kako naj ljubi mladenka snago in red. — IV. Poučni shod 9. julija: 1. Marija Drobec je govorila o perilu in primerni obleki kmečkega dekleta. 2. Ana Šemet, je predavala, kaj nam je storiti, da si ohranimo zdravo telo. 3. Pepca Pintarič, nas je opominjala, da naj združimo svoje moči, ko se gre za dobro stvar. 4. Ficko Terezija je deklamovala pesem »Slov. deklet«. — V. Poučni shod dne 20. avgusta:

1. Minka Pintarič pozdravi novonastavljenega č. g. kaplana Antona Veraniča. 2. »Slovensko dekle na delu« govorila Ana Šemet. 3. O ženskem delu je razpravljala Neža Pol. 4. Branimo svojo domovino! nas je opominjala Katra Pintarič. Slednjič še nas č. g. Veranič v poljudnih besedah o marsičem pouče. — VI. Shod dne 26. novembra: 1. Neža Pol in Marija Drobec nastopita v dvogovoru: Narodno delo slovenske deklice. 2. Alojzija Fašalek priporoča, da naj se oklepamo dobrih knjig in časnikov. 3. Bodišmo stanovitne pri našem narodnem delu, ne ustrašimo se, akoravno moramo tuptam prenesti kako žrtev, govorila Pepca Pintarič. 4. Domovini! deklamirala Anica Ficko. Končno so še nam č. g. Ivan Luskar dajali razna navodila. Pri vseh shodih so nas počastile vrle članice gornjeradgonske Dekliške zveze: »Hvala jim le! Naša zveza je priredila tudi igro »Jeza nad petelinom«. To je ob kratkem poročilo o delovanju naše dekliske zveze. Moram pa tudi odkritosrčno povedati, da nam nasprotnikov ne manjka. Marsikatero sramotilno moramo slišati iz ust naših nasprotnikov. Pa mladenke, bodimo pogumne, ne zmenimo se čisto nič za besede, s katerimi nas sramotijo. Če si že naši nasprotniki na vso moč prizadevajo, razrušiti našo zvezo in nas spraviti ob dobro ime, koliko bolj si še me moramo prizadevati, da se jim ne udamo. Dekleta predrage! Skrbimo, da se bode naša zveza v prihodnje neovirana racvitala. Ljubi Bog pa naj blagoslovi naše delo, da bo z drugimi zvezami vred procvitala na bojnem polju.

Tajnica.

Gornja Radgona. Poročilo o delovanju »Dekl. zveze« v zadnjem četrtletju 1911. Dne 1. oktobra je imela zveza svoj deseti poučni shod s tem-le vspešdom: 1. »O spletaimo Mariji venec«, pesem, deklam. Trezika Kovačič

2. Adanič Alojzija je govorila o duševni potrebi bolnikov. Priporočala nam je, naj skrbimo, da ne bo nikoli po naši krivdi kdo umrl brez sv. zakramentov. Tolažimo bolnika, in skušajmo ga duševno razvedriti. 3. Terezija Hüll je govorila o spoštovanju do duhovnikov in učiteljev. Ako pomislimo, kaj so nam duhovniki, da so nam poslanci božji, naši največji dobrotniki, dostikrat edini prijatelji zlasti prostemu ljudstvu, tedaj nam pač ne bo težko, jim izkazovati najvišjo čast, ki sploh gre človeku. Spoštujmo pa tudi učitelje naše mladine, saj učiteljski stan je najlepši in tudi najtežavnejši za duhovniškim. Ne govorimo torej nikoli nič slabega o njih, zlasti ne vpričo otrok — šolarjev. Vlč. g. duh. voditelj so nas spodbujali, naj se ravnamo po naukih, ki smo jih slišale, ter nam v mnogih vzgledih pojasnili, kako se smemo vesti. Slednjič so dekleta zapela pesem »Hišica očetova.« Dne 15. oktobra je priredila zveza v čitalnici oktobersko slavnost. Na vspehdu je bilo sledeče: 1. Domovini. (Simon Gregorčič) deklamovala je Trezika Kovačič. 2. Rožic ne bom trgala, pojo dekleta. 3. »Eno devo le bom ljubil,« deklam. Marija Tačl. 4. Slavnostni govor govori Ana Osojnik. V govoru nas je vspodbujala, naj vse članice zvezine pristopijo k odseku sv. Alojzija, ki ima namen, pridobivati iz šole stopivše mladenke za Marijino družbo in Dekl. zvezo. 5. »Na razpotju življenja,« igra v enem dejanju, igrala so zvezina dekleta. 6. »Marijina sem hči,« pesem, pojo dekleta. 7. Življenje ni praznik,« pesem, deklamuje Marija Ferž. 8. Vlč. g. duh. voditelj so nam v jako zanimivem govoru opisali življenje, naše in običaje žensk na jutrovet; kot jeruzalemski romar so nam pripovedali, kar so videli na lastne oči. Za vse njihove podučne in obenem zanimive besede smo njim zelo hvaležne. 11. poučni shod smo imele dne 5. novembra. Vspored: 1. »Mladike na delo, ker resni so dnevi,« govori Tončka Kovačič. Naglašala je posebno to koliko je storila naša Dekl. zveza v teku zadnjih let in da se imamo za vse, za požrtvovalne duh. voditelje, za edinstvo in medseboj ljubezen med dekleti in za razne druge uspehe zahvaliti edino-le zaščitniku naše Dekl. zveze, presv. Srcu Jezusovemu. Opomija tudi članice na to, da se bo prihodnje leto obhajala desetletnica obstanka »Dekliške zvezi.« V ta namen naj si postavijo dekleta dva spomenika, enega same zase, enega pa za našo čitalnico. Vsaka naj trdno sklene, da bo odzdale naprej vsak prvi petek v mesecu pristopila k mizi Gospodovi. Drugi spomenik pa si postavimo v čitalnici; nabavimo si lepo sliko presv. Srca Jezusovega, ki nam naj bo v veden spomin, kedaj je Dekl. zveza obhajala desetletnico svojega obstanka in pod kakim ščitom deluje gornjeradgonska »Dekl. zveza.« 2. Blagajničarka je s primernimi, deloma šaljivimi besedami prosila in opominjala članice, da storijo svojo dolžnost in vsaka po svoji moči prispevajo z udmino. Nato so č. g. duh. voditelj razložili vprašanja iz vprašalne škatle; dekleta pa so slednjič zapela pesem »Sem deklica mlada, vesela, sem pravo slov. dekle.« Dne 8. de-

cembra se je vršil 12. poučni shod; otvoril se je z Marijino pesmico. Nato je Nežika Osojnik govorila, kaj in kako naj beremo. Berimo počasi in pazljivo, vzgledujemo se nad lepimi vzgledi, katere naj posnemamo in si tako blažimo srca. Vlč. g. duh. voditelj so nam priporočali še, naj imamo pri branju vedno svinčnik v roki in si zaznamujejo važnejše reči. Ana Osojnik je priporočala, naj bi se gojilo v »Dekl. zvezi lepo petje, nabožno in narodno. Od tu naj bi se širilo po članicah med ljudstvo. Zlasti bi naj dekleta rada prepevala v cerkvi pred službo božjo in doma pri takih opravilih, kjer pride več ljudi skupaj, da se na ta način zabrani pohujšljivo govorjenje. Vlč. g. duh. voditelj so tem nasvetom pritrdili in izrekli željo, naj se po vsakem shodu zapoje pesem, ki je večini deklet znana. Shod se je zaključil s pesmico lurske Gospe »Zvonovi zvonijo.« Dne 26. decembra je priredila zveza v čitalnici »božičnico,« ki se je tako-le vršila: 1. Voditeljica pozdravi navzoče in razloži pomen slavnosti. 2. »Božična pesem,« pojo dekleta štiriglasno in s spremljevanjem harmonija. 3. Krasno zasnovan govor vlč. g. duhovnega voditelja v prilog dekliške zveze. Govorili so o izobrazbi volje. Mladike, članice si izobrazujejo voljo, ako se uklonijo želji odbora, se rade učijo govorov itd. Naj točno in redno prihajajo k poučnim predavanjem; če pri poučnih govorih, katero kaj zadene, kar ji ni ljubo, naj se ne čuti užaljene, ker nikdo nima namena, koga zbadati, ampak vsi govori veljajo izobrazbi. Kar se pa naučimo v čitalnici, to naj uporabljamo o domačem življenju, o tem smislu naj vpliva na svoje domače. 4. »Moj Betlehem si ti — oltar.« Dekl. Alojzija Adamič. 5. Dekleta so predstavljala krasno igro »Materino božično veselje.« 6. »Pri jaslicah,« pesem, pojo dekleta. 7. »Spavaj,« dekl. Lizika Kovačičeva. Celo slavnost je povzdigovalo to, da je vse petje spremljal domači g. organist s harmonijem; tudi bengalično razsvetljava na koncu igre je napravila lep vtis. Dne 1. januarja 1912. 1. je imela »Dekl. zveza« svoj občni zbor po tem-le vspehdu: Voditeljica je poročala o stanju in delovanju dekl. zveze v pretečenem letu; za lepe uspehe tega delovanja se imamo poleg edinosti in skupnega dela deklet zahvaliti edino-le našim vlč. gg. duh. voditeljem. 2. Tajnica poroča po zapisniku bolj obširno o delovanju Dekl. zveze v pretečenem letu. Zveza je priredila v letu 1911. 12. poučnih shodov, pet slavnosti in velik dekliški shod, katerega se je udeležila ženska mladina iz domače in v lepem številu tudi iz sosednih župnij. Pri vseh teh slavnostih in poučnih shodih smo slišale tudi krasne, navduševalne besede naših blagih duh. voditeljev, za katere se je njim hočem skazati hvaležne s tem, da se bomo ravnale po njih naukih. 3. Knjižničarka je poročala o stanju knjig in časnikov in omenila, da se letos knjige niso mogle redno izposojevati, ker knjižnica dolgo časa ni bilo v redu. Zahvaljujemo se torej č. g. Ant. Veraniču, sovoditelju dekl. zveze, da so nam knjižnico zopet tako krasno uredili. 4. Blagajničarka je poročala, da se je na-

bralo preteklo leto 40 K 20 v udnine. Nato je bil izvoljen novi odbor in sicer: predsednica Nežika Osojnik, namestnica Tončka Kovačič, tajnica Anica Gomilšak, blagajničarka Lizika Pelcl, knjižničarka pa Trezika Vreča. Tako je voditeljstvo Dekl. zveze zopet v krepkih rokah; storimo tudi me vsaka svojo dolžnost in podpirajmo odbor, koliko je v naši moči, ker le potem smemo upati, da bomo dosegle vse cilje, ki smo si jih za to leto začrtale. Naše geslo pa bodi: »Z Bogom in Marijo za slov. domovino in nje mladino!«

Iz Gradca. Po dolgem času se moremo zopet pohvaliti graška dekleta, ker tisto blago največ velja, ki se samo hvali, ne pa tisto, ki ga morajo drugi. Naša »Dekliška zveza« je imela celo leto samo dva sestanka. Na prvem deklinškem sestanku je predsednica pozdravila z lepimi besedami celo »Dekliško zvezo«. Govor je imela blagajnica o medsebojni ljubezni članic in o zvestobi do domovine. Ivanka Fugina nam je podala vzgled srčnosti device Orleanske. Na drugem sestanku je govoril jurist G. Kovač o deklinškem napredku in izobrazbi. Deklamirali sta mladenki Marica Kolar in Iv. Fugina. Sestanki se niso mogli gosto vršiti, ker večina deklet celo poletje ni bila tukaj, ker so bile z gospodo na letovišjih, potem smo imele priprave za veselice, namreč petje in vaje za igre. Predavali so nam gg. Zarjani, za kar smo jim hvaležne, ker je nas ravno tako zanimalo, kakor fante. Dne 14. januarja smo imele redni občni zbor, ki si je izvolil novi odbor. Iskrena hvala g. juristu Ogrizku, našemu voditelju za trud v starem letu in ga prosimo, da še naprej ostane naš voditelj. Priznati moramo, da nam Bog blagoslovja naše delo, ker dobivamo zmiraj novih članic, ki so vnete za naše društvo in delujejo, kolikor morejo v službenih razmerah. Največje veselje imamo s tistimi dekleti, ki prihajajo od doma takoj k nam, ker pri teh velja več ena dobra beseda, kakor pa pri tistih,

ki so delj časa tukaj, cela pridiga o naš m mišljenju in delovanju. Katere morate od doma v Gradec, pritecite vse v naše društvo, tukaj dobite prenočišče v društvu sv. Marte; pa tudi do dobrih služb vam bomo pripomogle, kar bo v naši moči, ker ravno za vašo bodočnost se borimo, da nam ne bo več Gradec toliko poštenih deklet v nesrečo spravil kakor jih je dosedaj. Pozdravljene nam bodite vse tovaršice in na svidenje, katere morate v tujino iti.

Trst. Predlanskim smo si v Trstu ustanovili svoj zavod za brezposelna dekleta. Dotedanji zavod sv. Nikolaja nam ni mogel več služiti. V njegovem odboru so sedele gospe in dekleta liberalnega mišljenja. Razmere v zavodu se niso od tedaj poboljšale, ampak še poslabšale. Zavod zavzema nasproti naši Marijini družbi, ki je takorekoč Noetova rešilna barka v sredi velikomestne nevere in popačenosti, sovražno stališče. Poleg tega je zavod tudi v zvezi s tukajšnjo liberalno delavsko organizacijo, ki je začela pred letom vabiti v svojo sredo naša službujoča dekleta. Rešuje jih s plesi, različnimi liberalnimi listi in s predavanji ljudi, o katerih so pisali naši časopisi, da so slobodomiselni. Dekleta, ki prihajajo z dežele v ta zavod, ne bodo nič kaj imela veselja vstopiti v našo družbo, od druge strani zahajale bodo v svojo veliko dušno škodo v to organizacijo. Pišem to z namenom, da pojasnim te naše razmere in predočim potrebo agitacije za naš zavod. Štajerska dekleta, ki žalibog tudi prihajajo v Trst, bodo vsaj vedele, kje najdejo vsestransko varno zavetišče pred nevarnostmi tega mesta.

Dostavek uredništva. Naša dekleta zopet nujno prosimo in svarimo: nikar ne hodiš lahkomisljeno, brez sile v velika mesta, ki so mesnice za vas. Če pa že katero usoda zanese v Trst, naj se oklene ondi društva sv. Marte. Berite tozadevni inserat na platnicah.

Drobtinice.

Iz vojaških let. V dolgočasnem januarju se tu pa tam mnogo nespametnega govori in sliši, tudi v vojašnici si doljujejo zabavo. Neimenovani podčastnik je zelo rad kaj povedal, samo brez premisleka; za verske reči se ni rad potegnil; posebno ostudno se je izrazil pri obedu, češ, da njegov Bog je trebih. In kako daleč ga je ta zaslepljenost pripeljala, nam dokažejo naslednje vrstice. Lepa beseda lepo mesto najde, tudi pri vojaki velja. Trdo je vojaško službo opravljati, a mnogi si še jo sami preveč solijo. Ko ima že kdo dve zvezdi ali samo eno, je že gospod, samo če se vrlo obnaša, drugače postane spet prostak; in tako

se je zgodilo temu titularju. Rad je jedel in še od drugih kupil, a nič mu ni hasnilo. V kuhinji je imel nadpravo pri delitvi vsakih osem dni. Če ima eden več kakor drugi, nastane prepir; in to se je tudi njemu zgodilo. Bil je kaznovan in po kazni je stopil v svojo sramoto v navadno vrsto vojakov ter oddal komando vrednejšemu. Kateri so pa to videli, so se spomnili njegovih bogokletnih besed. Fantje, tako se godi brezbožnežem tudi v vojašnici. Bodi pameten in pošten, da se ne bodeš kesal, nasledki lahkomisljenosti so žalostni in se težko poravnajo.

Nove knjige.

Mala pevka. Ljudska igra s petjem v petih dejanjih. Priredil Fr. O. Vse pravice pri-

držane. Založila Izobraževalno društvo v Slov. Bistrici. Cena 5 iztisov skupaj 5 K.